



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Difficultas I. An actum fidei antecedere debeat Imperium Voluntatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

tio prout attendit ad motiva credibilitatis suo modo, potest dici clara, in quantum attendit suo modo ad veritatem primam, potest dici obscura: sicut & ipsa veritas prima obscure testatur.

NOTO Quartò. Qualis sit processus illius illuminationis. Proponuntur motiva credibilitatis, quæ intellectus iudicat esse evidentia; quia verò illa evidentia per ordinem ad imperium voluntatis, quod debet esse supernaturale, non est proportionata, subsequitur insimul illuminatio Spiritus S. dictans, esse honestum elici illud imperium, in circumstantia illorum motivorum credibilitatis, iudicii que de illis, postea subsequitur imperium quod elicit voluntas imperando actum fidei, & simul etiam illuminatio Spiritus S. repræsentat intellectui honestatem eliciendi illius actus, propter motivum, quod est veritas prima. Nam simpliciter voluntas non potest imperare actum talem, sine repræsentatione rationis seu motivi, aliàs vellet intellectum moveri ad iudicium sine motivo iudicii, & hoc motivum repræsentat illuminationem Spiritus S. de quo vide copiosius Rip. d. 14. S. 1.

NOTO Quintò. Non dari in nobis actu, habitum, per modum potentie ad illam illuminationem Spiritus S. quia nullum est fundamentum ponendi tales habitus: Sicut etiam in naturalibus non datur habitus qui sit cogitationum bonæ fortunæ. Unde producantur ab intellectu, hinc & nunc elevato. Sicut etiam pro iudicio circa motiva credibilitatis, non datur ullus habitus, sed illud elicit intellectus, sicut & alios actus ex motivis evidentibus. An autem generari debeat postea habitus aliquis facilitativus, ad illud iudicium de motivis credibilitatis, pendet ex materia de Habitibus.

QUÆSTIO II.

*De applicatione ad credendum per Imperium
Voluntatis.*

Sicut Volitio sequitur Intellectionem, ita applicatio per volitionem, sequitur applicationem, quæ fit per intellectionem. *De qua sit*

DIFFICULTAS I.

*An actum fidei antecedere debeat Imperium
Voluntatis?*

DICENDUM est. *Quod actum fidei, debeat antecedere actus voluntatis.* Est communis apud Lug. d. 10. S. 1. Amicum d. 10. S. 5. Kon. d. 13. dub. 4.

PROBATUR Primò Auctoritate Trident. Sess. 6. can. 6. dicit homines disponi ad Iustitiam, dum inquit excitati Divinâ gratiâ & adiuti, fidem ex auditu concipientes, liberè morventur in

Deum, credentes, vera esse, quæ Divinitus revelata & promissa sunt. Similia habet Arausic. 2. can. August. tr. 26. in Joan. Multa inquit potest fieri homo non volens, credere autem non potest nisi volens.

PROBATUR Secundò. Quando aliqua potentia non habet prærequisita ad agendum, si ergo illorum prærequisitorum debet esse aliquid supplementum, hoc ipso enim non esset prærequisitum, si illo non posito, posset fieri actio, ut etiam ostendit Inductio. Sed intellectus ut assentiatur certo, requirit evidentiam, ut etiam ostendit Inductio, & resolvitur in hoc principium; quia intellectus in assensu certo intendit veritatem, que non est nisi ratione principiorum, vel veritatis in se attractæ, quod utrumque evidentiam importat: Quia autem in motivo fidei, deest evidentia, debet esse aliquid illius supplementum, hoc aliunde peti non potest, nisi à solo imperio voluntatis. Cum enim in se non habeat hoc complementum intellectus, ab alia potentia vendicare illud debet, quæ non alia, nisi voluntas.

PROBATUR Tertio. Quia propter motivum probabile, cum in se certum sit, non assentiatur certo intellectus, nisi accedat imperium voluntatis. Ergo & in præsentem idem dicendum: non enim minus una conditio requiritur ad assensum certum, quam alia.

OBJICITUR Primò. Non habet vim determinandi intellectum voluntas, quia illa determinatione intellectus extraheretur extra speciem sui objecti: extrahi autem extra speciem sui objecti non potest. Sequela autem probatur quia objectum intellectus est verum, voluntas autem non potest ponere, nec augere, veritatem objecti.

RESPONDETUR. Non determinati intellectum à voluntate tenente se determinatione à parte objecti, hoc enim est solum verum, quod non adfert voluntas. Sed determinatione per modum inclinantis, impellentis, rogantis &c. Censet quidem Cajet. quod voluntas intellectui possit imperare assensum sine ullo motivo; sed hoc falsum esse, in superioribus etiam dictum.

INSTABIS. Ponamus proponi ab intellectu motiva credibilitatis evidentia, & non proponi ullò modo rationes in oppositum, adeoque non attendere intellectum ad rationem falsi, quæ posset subesse, cur tunc elici non poterit actus fidei, sine ullo imperio voluntatis.

RESPONDETUR. Etiam non propositis ulla modo rationibus in oppositum, requireretur imperium voluntatis ad fidem: quia assensus nominati ipsi motivis credibilitatis, facilitatur per hoc, quia non ponuntur rationes in oppositum; sed ipsum motivum actus fidei, non adfert adhuc prærequisite evidentiam, quam deponit intellectus certo assentiens. Si non adfert illud prærequisitum, debet omnino quæri illius supplementum, quod non aliud, nisi imperium voluntatis.

INSTAT

R. P.
THE MŁOD
zianowski
Tom. 1. e. 2.
D. VI

INSTAT Secundo. Fieri potest, ut quod non est summum bonum, imò in re ipsa admistum multis imperfectionibus, necessitet tamen ad sui amorem, casu quo in oppositum nulla appareat ratio, ut fit in motibus primis. Ergo & id in præsentibus dicendum, casu quo nulla occurrat ratio, contra id, quòd hoc Deus dixerit.

RESPONDETUR. Disparitatem esse: quia ut ponatur ille amor, nullum deest prærequisitum, tam à parte intellectus quam à parte voluntatis; quod enim illud? Quamvis autem non occurrant rationes, contra Ly Deum dixit; quia ramentem Ly Deus dixit, non apparet tanquam evidens, defectus illius evidentiæ aliunde suppleri debet, & hoc est, non nisi imperium.

INSTABIS Tertio. Intellectus non nisi veritate movetur; quam tamen non promittit voluntas. Ergo ab illa, ad assentiendum, non determinabitur, præcipuè, si non occurrant rationes in oppositum.

RESPONDETUR. Determinare voluntatem non determinatione tenente ex parte objecti, sed extrinsecò & allicitivè.

OBJICITUR Secundo Scriptura & Aristoteles. Scriptura quidem quæ dicit dæmones credere & contremiscere, & tamen illi non habent piam affectionem. Arist. autem dicit 2. de An. c. ult. t. 57. posse nos phantasiari cum volumus, opinari autem non ita.

RESPONDETUR. Quod attinet ad dæmones, illi non credunt cum pia affectione: quia hæc est ut suppono supernaturalis, adeoque non requisita ad actum naturalem fidei, qualem habent dæmones. Sed etiam in illis datur imperium voluntatis: idque ex eo; quia quamvis motiva credibilitatis melius apprehendant præ nobis, constatque illorum collectioni, quòd hoc miraculum sit verum, à Deo vel Angelis profectum, cum norit tota illorum collectio, quòd nec natura id patrarit, nec ipsi; hinc ad formandum iudicium de motivis credibilitatis magis necessitantur: quia tamen illa motiva non reddunt motivum fidei evidens, sed destitutum hac conditione requisita ad assensum certum, qualis est in illis, illius fidei, fit, ut indigeant suppletivo illius evidentiæ, quod est voluntas. Ad auctoritatem Aristotelis quod attinet, ille non plus vult, quam quòd diximus contra Cajet. nempe sine ratione proposita, non posse moveri intellectum, per solum imperium voluntatis.

OBJICIUNTUR Tertio Paritates.

PRIMA Paritas est. Assensus fidei humanæ vel opinionis, potest elici sine imperio voluntatis. Antecedens docet Kon. hinc disp. dub. 14. n. 40. & Probatur. Quia etiam medium opinionis aut fidei humanæ, non probet sua objecta esse evidenter vera, probat tamen clarè, ea esse evidenter probabilia. Ergo intellectus ab illius evidentiæ determinatur. Antecedens probatur: quia sicut ratio evidenter certa, facit suam con-

clusionem evidenter certam, ita ratio evidenter probabilis, evidenter facit suam conclusionem probabilem, si nulla ratio contrarium suadeat; Ergo sicut quando habeo rationem evidenter certam, Conclusio apparet nobis evidenter certa, ita quando habeo rationem evidenter probabilem, Conclusio apparet mihi suo modo evidens. Ergo & intellectum, ad probabilem assensum determinans.

RESPONDETUR. Quia in casu Antecedentis cum non exhibeatur assensus certissimus, sed talis, qui habeat omnia prærequisita, & non indigens aliunde suppleri: Nam evidens est, esse probabile, quod est evidenter probabile; hinc fit, ut non indigeat intellectus imperio voluntatis, secus in præsentibus: exhibendus enim est assensus certissimus, qui non habet aliunde prærequisitum. Unde prærequisitum illud debet aliunde suppleri, hoc est ab imperio voluntatis, ut dictum.

SECUNDA Paritas est. Potest aliquis post acquisitum habitum conclusionis propter præmissas, assentiri eidem sine actualibus præmissis. Ergo etiam post habitum acquisitum fidei, poterit aliquis prodire in actum fidei, sine ullo imperio voluntatis.

RESPONDETUR Lugo. In casu Antecedentis, intervenire aliquid, quod supplet defectum actualium præmissarum, nempe memoriam saltem confusam præmissarum. Non potest autem ostendi, quid suppleat defectum illius imperii, ut habito illo supplemento, possit prodire fidelis in assensum fidei. Deinde si sit assensus conclusioni quæ propositio est, potest esse sine memoria ulla præmissarum, quia prout propositio est, non habet ullam connexionem cum illis. Jam autem assensus intellectualis certus, habet connexionem cum evidentiæ, quæ si non adsit, debet saltem intervenire suppletivum illius; & hoc certè non aliud, quam imperium. Si autem assensus sit conclusioni ut conclusio est, requiritur attendentiæ etiam ad præmissas; hoc ipso enim non esset assensus conclusioni, ut conclusio est; quia ipsa conclusio formatur per Ly. *Eò quòd hæc sint.*

DIFFICULTAS II.

Resolvuntur quæ sita de eodem Imperio.

QUÆRES Primò. An possibile sit, ut sine ullo imperio voluntatis, eliciatur actus fidei?

ASSERO. *Possibile fieri*, est assertum Amicit. num. 82. & Kon. num. 44.

RATIO. Tum quia id non implicat. Tum quia voluntas concurrat ad actum fidei merè determinando ad positionem actus fidei, tales autem determinationes, in aliis similibus, potest Deus facere: determinando v. g. ut hoc cogitetur, cum aliàs occurrentia objectorum, potuisset determinare, ad sui cogitationem. Tum quia